

O viață exemplară

Pentru Sextil Pușcariu, părintele universității clujene (1919), conferențiarul catedrei de limbă franceză, George Oprescu, era un împătimit al frumosului. În discuții, „cita analogii din istoria artelor”, ajungând repede, după un strălucit doctorat cu o teză de literatură comparată, egalul iluștrilor colegi numiți, prin înalte decrete, să fundeze cetatea culturii transilvane. Profesorul de franceză pătrunde în atmosfera „muzeului limbii române”, marea școală ardeleană a istoriei limbii, și vremea trăită alături de S. Pușcariu, V. Bogrea, Th. Capidan, N. Drăganu a fost decisivă pentru formarea personalității istoricului. Apoi — succesiune fericită într-un destin hărăzit împlinirilor — se leagă prietenia cu N. Titulescu; urmează anii petrecuți la Geneva, ca secretar al Comisiei internaționale de cooperare intelectuală a Ligii Națiunilor. Muzeele lumii se deschideau astfel învățatului, ce se consacrase constituirii unei școli naționale de istorie a artelor. Precursori străluciți — N. Iorga, G. Balș, V. Cioflec, I. Cantacuzino — studiaseră arta românească, dar coerența academică, specializarea, integrarea se datorează profesorului George Oprescu, succesorul lui G. Murnu, la catedra Universității din București. Lecția sa de deschidere, din 1930, este exemplară ca document științific și patriotic. „Rolul nostru va trebui să fie îndoit: 1. Să instituim un curs de un nivel comparabil celui de la universitățile străine (...) 2. Să punem în evidență contribuția românilor la arta universală.” Patru decenii, apoi, profesorul academician nu va face altceva, atît de la catedră, cit și prin cărți și studii (**Pictura românească în secolul al XIX-lea, Manual de istoria artei I—IV, N. Grigorescu I—II etc.**). Demnități publice și cărturărești i-au aureolat existența; a

condus institute, secții de cercetare, publicații, muzee, a educat cercetători, ne-a reprezentat peste hotare, a însemnat, într-un cuvînt, o autoritate în critica noastră de artă.

În preocupările sale, teatrul s-a integrat ansamblului artelor profesate de români. Un întins studiu despre **Molière în România** (în **Dacoromania**, II, Cluj, 1921—1922) face istoricul pătrunderii clasicului francez în teatrul nostru pînă la 1900. Pe urmele lui D.C. Ollănescu, T. Burada, N. Iorga, G. Oprescu identifică tipărituri și particularități de stil în traduceri. În teza de doctorat **Eliade Rădulescu și Franța. Studiu de literatură comparată** (Extras din **Dacoromania**, 1922), dă, primul, monografia „părintelui literaturii române”. În cuprinsul ei, redactează, după D.C. Ollănescu, pătrunzătorul capitol despre începuturile Naționalului bucureștean, începuturi patronate de Eliade prin **Societatea Filarmonică**, prin ziarul **Curierul românesc**, prin traduceri din Voltaire și Molière.

În anii noștri, directorul Institutului de istoria artei gira, cu prestigiul său, mai întii volumul omagial **Teatrul în România după 23 August 1944** (E.A., 1959), apoi volumele tratatului academic **Istoria teatrului în România I—III** (E.A., 1965—1973).

La centenarul nașterii sale, gîndul ne duce, firec, spre necesara ediție de **opere** a cărturarului, opere inspirate de un puternic sentiment patriotic: „...cine s-a ocupat serios și fără prejudecată de trecutul nostru știe că nu sîntem parveniți intelectuali (...), ci o nație de veche așezare, solidă pe temelii ei etnice și culturale. Contribuția noastră la patrimoniul civilizației europene este un fapt incontestabil”.

Ionuț NICULESCU